

Úvodní stránka>Vyhledat právníka>Druhy právnických profesí

Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Swipe to change

lotyština

Druhy právnických profesí

Lotyšsko

Na této stránce najdete přehled právnických povolání v Lotyšsku.

Státní zástupci

Organizace

Státní zastupitelství (Prokuratūra) je centralizovaný hierarchický justiční orgán uspořádaný do tří stupňů. V čele úřadu stojí **Nejvyšší státní zástupce** (*ģenerālprokurors*). Státní zastupitelství má za cíl **stíhat trestné činy a zajišťovat, aby trestní řízení týkající se těchto trestných činů byla vedena** v souladu s právními předpisy. Státní zastupitelství se skládá z těchto stupňů:

úřad nejvyššího státního zastupitelství (*Ģenerālprokuratūra*);

úřady krajských zastupitelství (*tiesu apgabalu prokuratūras*);

úřady okresních nebo městských státních zastupitelství (*rajona vai republikas pilsētu prokuratūras*);

specializované úřady státního zastupitelství (*specializētas prokuratūras*).

Pokud je to nezbytné, nejvyšší státní zástupce může zřídit úřad státního zástupce se specializovanou působností se statutem okresního nebo krajského státního zastupitelství. Lotyšsko má v současné době **pět specializovaných úřadů státního zastupitelství**:

specializované státní zastupitelství pro organizovaný zločin a jiná odvětví (*Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra*);

specializované víceodvětvové státní zastupitelství (*Specializētā vairāku nozaru prokuratūra*);

státní zastupitelství pro silniční dopravu v Rize (*Rīgas autotransporta prokuratūra*);

státní zastupitelství pro stíhání finanční a hospodářské kriminality (*Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*); and

státní zastupitelství pro stíhání drogové trestné činnosti (*Narkotiku nelegālas aprites noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*).

Státní zastupitelství může rovněž dozorovat činnost veřejných orgánů, které, přestože nevystupují jako žalobci, pomáhají splnit určité úkoly v trestním řízení, jež spadají do jejich působnosti. Tyto orgány zřizuje, reorganizuje a rozpouští nejvyšší státní zástupce. Nejvyšší státní zástupce rovněž určuje strukturu a počet zaměstnanců těchto orgánů, a to podle výše zdrojů přidělených ze státního rozpočtu. Dosud byl založen jeden takový orgán:

Služba pro boj s praním výnosů z trestné činnosti (*Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests*).

Státní zastupitelství tvoří součást systému soudnictví a jako takové působí nezávisle na zákonodárné i a výkonné moci. Zatímco Saeima (lotyšský parlament), vláda a prezident mohou nařídít státnímu zastupitelství, aby ověřilo skutečnosti týkající se porušení zákona, a obdržet od nejvyššího státního zástupce vysvětlení, nemohou však zasahovat do práce příslušného státního zastupitelství v případech vyšetřování trestných činů zásadního státního významu.

Státní zástupce může podat námítky proti právním předpisům přijatým vládou nebo orgány státní správy, má-li za to, že porušují zákon. Nejvyšší státní zástupce a vedoucí státní zástupci z oddělení nejvyššího státního zastupitelství se mohou zúčastnit jednání vlády a vyjádřit své stanovisko k projednávané záležitosti.

Úloha a povinnosti

V článku 2 **zákona o státním zastupitelství** je vymezena role státního zástupce v přípravném řízení.

Státní zastupitelství:

dohlíží nad činností vyšetřovacích orgánů a činností ostatních orgánů;

organizuje, řídí a provádí vyšetřování v přípravném řízení a dává vyšetřovacím orgánům pokyny pro vedení jejich vyšetřování;

zahajuje a vede trestní stíhání;

chrání práva a oprávněné zájmy osoby a státu;

v zákonem stanovených případech podává obžalobu či návrhy na zahájení řízení k soudu.

Podle čl. 36 odst. 1 **trestního řádu** dohlíží státní zástupce na vyšetřování, vede vyšetřování, stíhá, jménem státu podává a zastupuje obžalobu před soudem a plní další funkce v trestním řízení.

Dozorující státní zástupce

Dozorující státní zástupce dozoruje vyšetřování konkrétního trestného činu a může:

zrušit rozhodnutí přijaté osobou vedoucí řízení nebo členem vyšetřovacího týmu;

požádat přímého nadřízeného vyšetřovatele o výměnu osoby vedoucí řízení nebo o provedení změny ve vyšetřovacím týmu, jestliže ten neplní pokyny nebo pokud došlo k procesním pochybením, což ohrozilo průběh trestního řízení;

přezkoumat stížnosti na úkony nebo kroky osoby sdělující obvinění nebo členů vyšetřovacího týmu, přímého nadřízeného vyšetřovatele nebo osob, které plní úkoly v souvislosti s řízením;

rozhodovat o zahájení trestního stíhání nebo o postoupení jinému vyšetřovacímu orgánu;

činit osobně procesní úkony a po předchozím informování osoby vedoucího vyšetřování.

Osoba vedoucí řízení

Dozorující státní zástupce (nebo, na základě pokynů nadřízeného státního zástupce, jiný státní zástupce) se může stát osobou vedoucí řízení (*procesa virzītājs*). To zahrnuje převzetí kontroly nad vedením trestního řízení a rozhodování o tom, zda, či nikoliv zahájit trestní stíhání. Ve výjimečných případech nejvyšší státní zástupce, oddělení trestního práva nejvyššího státního zastupitelství nebo vedoucí krajského státního zastupitelství mohou jmenovat státního zástupce do pozice osoby vedoucí řízení již ve fázi vyšetřování.

Jako osoba vedoucí řízení, státní zástupce může:

dohodnout se s obviněným na přiznání viny;

přijmout rozhodnutí o podání obžaloby k soudu;
rozhodnout o stíhání věci ve zvláštním řízení;
zastavit trestní řízení, pokud pro to existují vážné legitimní důvody.

Osoba vedoucí řízení může přijmout jakékoliv procesní rozhodnutí a provést procesní úkon nebo takové úkony přidělit členu vyšetřovacího týmu nebo osobě plnící příslušné úkony v řízení.

Nadřízený státní zástupce

Podle zákona nadřízený státní zástupce kontroluje, zda státní zástupce plní své povinnosti, kterými byl pověřen, a přijímá rozhodnutí o stížnostech nebo výtkách k rozhodnutím nebo úkonům dozorujícího státního zástupce a státního zástupce / osoby vedoucí řízení. Nadřízený státní zástupce například přijímají rozhodnutí o návrhu dozorujícího státního zástupce na výměnu přímého nadřízeného vyšetřovatele nebo vyšetřovacího orgánu nebo rozhodnutí o tom, zda je zpětvzetí obvinění odůvodněné a zákonné.

Nadřízený státní zástupce může:

zrušit rozhodnutí vyšetřovatele, členu vyšetřovacího týmu nebo podřízeného státního zástupce;

jmenovat nebo nahradit dozorujícího státního zástupce, státního zástupce / osobu vedoucí řízení, pokud úkony související s dozorem nebo trestním stíháním nejsou řádně vykonávány, nebo převzít osobní zodpovědnosti za tyto úkony;

sestavit vyšetřovací tým, pokud rozsah pracovní zátěže ohrožuje dokončení trestního řízení v přiměřené době;

žádat, aby jiný bezprostřední nadřízený byl jmenován vyšetřovatelem nebo pověřit trestním vyšetřováním jiný vyšetřovací orgán.

Rozhodnutím nadřízeného státního zástupce se může státní zástupce stát součástí **vyšetřovacího týmu**, osoba vedoucí řízení může žádat, aby státní zástupce provedl jeden či více procesních úkonů.

Soudci

Organizace

Ústavní základ soudnictví je obsažen v článcích 82 až 86 [ústavy](#), podle nichž soudní moc vykonávají pouze soudy prostřednictvím nezávislých soudců, kteří podléhají jen zákonu. Soudnictví se řídí [zákonem o soudní moci](#). Podle lotyšských právních předpisů jsou soudci státními úředníky.

Orgány státní moci, společenské a politické organizace a další právnické a fyzické osoby musí respektovat a dodržovat nezávislost soudů a imunitu soudců.

Nikdo nemá právo požadovat vyjádření nebo vysvětlení od soudců v souvislosti s posuzováním určité věci nebo zasahovat do výkonu spravedlnosti z jakéhokoliv důvodu. Soudce je při plnění povinností souvisejících s výkonem spravedlnosti nedotknutelný. Funkce soudce je neslučitelná s členstvím v politické straně nebo v jakékoliv jiné politické organizaci.

Úloha a povinnosti

Úlohou soudce je vykonávat spravedlnost v občanských, správních a trestních věcech v souladu se zákonem.

V občanských věcech soudci projednávají a rozhodují spory týkající se ochrany práv a oprávněných zájmů fyzických a právnických osob vyplývajících z občanského, pracovního, rodinného či jiného práva.

V trestních věcech soudce projednává obžaloby a rozhoduje vině. Soudce může zprostit obžalovaného obžaloby v případě nevin, nebo odsoudit osoby, které jsou vinné ze spáchání trestného činu a stanovit jim trest.

Ve správních věcech, soudci provádí soudní přezkoumání zákonnosti jednání výkonné moci (správní akty nebo faktická jednání státních orgánů) a rozhodují spory vyplývající ze vztahů, které se řídí veřejným právem. Rovněž vymezují práva a povinnosti osob v rámci veřejného práva. U správních deliktů projednávají soudci otázky související s jejich spácháním.

Profesní povinnosti soudců pokrývají všechny povinnosti soudce nebo soudu podle procesně právních předpisů.

Právní databáze

Soudní moc má svůj vlastní internetový portál [Portál vnitrostátních soudů](#), který je v současnosti k dispozici pouze v lotyšském jazyce. Poskytuje informace o lotyšské soustavě soudů, seznam lotyšských soudů a soudců, soudní statistiky, shrnutí hlavních rysů řízení v různých oblastech soudní činnosti, přičemž popisuje hlavní rozdíly mezi řízeními, a uvádí informace o tom, jak podat žalobu na soud. Přináší přístup k tematickému výběru soudních rozhodnutí, kalendář soudních jednání a jiné informace.

Po zadání čísla věci nebo čísla předvolání k soudu v části elektronických služeb portálu (*epakalpojumi*) můžete získat informace o aktuální fázi řízení a zároveň o soudu a stupni, na kterém se věci řeší, o programu dalších soudních jednání, rozhodnutích přijatých v dané věci, předložených návrzích, výsledku soudního řízení.

Zprávy o činnosti soudů se taktéž zveřejňují na internetové stránce [Správy soudů](#).

Aktuální **politické otázky související se soustavou soudů** jsou publikovány na internetové stránce [Ministerstva spravedlnosti](#).

Elektronické informace o Nejvyšším soudu a jeho činnosti jsou k dispozici na internetové stránce [Nejvyššího soudu](#).

Všechny tyto portály mají rovněž informace v angličtině.

Organizace právnických povolání: advokáti

Advokáti

Advokáti jsou považováni za úředníky soudnictví a jedná se o nezávislou právníkou profesi, jejíž členové:

zastupují před soudem nebo v přípravném řízení na základě plné moci účastníky řízení, obviněné či obžalované nebo jiné zúčastněné osoby (klienty) a jednájí jejich jménem a v některých [zákonem](#) stanovených případech je ustanovují předseda soudu, orgán vedoucí přípravné řízení nebo lotyšská advokátní komora (*Latvijas zvērīnātu advokātu padome*);

poskytují právní poradenství;

připravují právní dokumenty;

poskytují jiné formy právní pomoci.

Následující osoby mohou v Lotyšsku provozovat advokátní praxi za určitých podmínek:

advokáti (*zvērīnāti advokāti*);

advokátní koncipienti (*zvērīnātu advokātu palīgi*);

občané členských států Evropské unie, kteří získali kvalifikaci k výkonu advokátní praxe v některém členském státě Evropské unie;

zahraniční advokáti z jiných států, než jsou členské státy EU, kteří mohou vykonávat advokátní praxi v Lotyšsku podle mezinárodních dohod o právní pomoci, kterými je Lotyšsko vázáno.

Všichni advokáti působící v Lotyšsku jsou nezávislými členy této právní profese a musí být zapsáni v Lotyšské advokátní komoře (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), což je nezávislá národní profesní organizace. Lotyšská advokátní komora má tyto orgány: **Valné shromáždění advokátů, Lotyšská rada advokátů, kontrolní komise a disciplinární komise**.

Právní databáze

Informace o aktivitách **Lotyšské advokátní komory a Lotyšské rady advokátů**, právních předpisech týkajících se advokátů a soudů, u kterých působí (včetně kontaktních údajů) a informace o ostatních otázkách souvisejících s **advokací v Lotyšsku** je možno nalézt na internetové stránce **Lotyšské rady advokátů**.

Notáři

Organizace

Notáři (*zvērīnāti notāri*) provozují notářskou praxi pod dohledem soudů a v souladu s postupy stanovenými **zákonem**. Lotyšští notáři jsou považováni za úředníky soudnictví plnící zákonem stanovené povinnosti související s výkonem veřejné moci.

Podle **zákona o notářích** mají notáři oprávnění:

vyhotovovat notářské listiny;

vyhotovovat notářská ověření;

přijímat do úschovy peníze, cenné papíry a dokumenty;

přijímat věci, na které se vztahuje povinnost úschovy;

vést dědické řízení;

připravovat návrhy na rozdělení majetku v případech stanovených zákonem;

vést rozvodové řízení (pod podmínkou, že oba manželé písemně souhlasili, že není sporu ve věci rozvodu);

vykonávat jinou činnost stanovenou zákonem.

Všichni notáři jsou osoby samostatně výdělečně činné. Při výkonu svých úředních povinností se však notáři považují za státní úředníky. Jsou úředníky soudnictví a svou praxi provozují při krajských soudech a plní povinnosti, jež vyplývají ze zákona. Notáři jsou při výkonu profesních aktivit finančně nezávislí a sazby jejich odměn stanovuje vláda.

Všichni notáři v Lotyšsku jsou členy **Komory notářů** (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*), což je nezávislé profesní sdružení. Správním a výkonným orgánem komory je **Rada notářské komory** (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*), která notáře zastupuje a vykonává nad nimi dohled. Její úkoly jsou stanoveny v článku 230 zákona o notářích.

Právní databáze

Informace o činnostech notářů a počtu členů, umístění jejich kanceláří a dalších otázkách související se soustavou notářů v Lotyšsku je možno nalézt na oficiální internetové stránce **notářů Lotyšska**.

Další právníká povolání

Soudní exekutoři

Soudní exekutoři (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) jsou považováni za úředníky soudnictví. Jsou přiděleni ke krajským soudům a provádějí výkon soudních a jiných rozhodnutí a další činnosti stanovené zákonem.

Soudní exekutoři jsou osoby samostatně výdělečně činné, avšak při výkonu své profesní činnosti se považují za ekvivalent státních úředníků. Soudní exekutoři jsou při výkonu profesních činností nezávislí a podléhají pouze zákonu. Pokyny a příkazy vydané soudními exekutory při výkonu soudních či jiných rozhodnutí jsou vykonatelné na území celého státu.

Soudní exekutoři působí v obvodu krajského soudu, ke kterému jsou přiděleni. Počet soudních exekutorů, místo a obvod jejich působnosti a hranice jejich místní příslušnosti stanovuje vláda.

Při plnění svých povinností soudní exekutoři uplatňují **občanský soudní řád** a jiné právní předpisy a postupují podle metodologie schválené Radou lotyšských soudních exekutorů (*Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome* – orgán, který zastupuje lotyšské soudní exekutory a dohlíží nad nimi) a podle doporučení vyplývajících z judikatury.

Právní databáze

Informace o umístění úřadů soudních exekutorů, nařízení upravující jejich profesi a aktivity Rady lotyšských soudních exekutorů lze nalézt na internetové stránce **Rady lotyšských soudních exekutorů**. Portál je v současné době k dispozici pouze v lotyštině.

Organizace, které poskytují právní služby *pro bono*

Lotyšsko nemá seznam takových organizací.

Odkazy

Státní zastupitelství, **Služba pro boj s praním výnosů z trestné činnosti**, **Portál vnitrostátních soudů**, **Správa soudů**, **Lotyšská advokátní komora**, **lotyšští notáři**, **Komora lotyšských exekutorů**, **Ministerstvo spravedlnosti Lotyšské republiky**

Poslední aktualizace: 06/01/2016

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.